

Mesopotamija

Sumer

3500 g.p.n.e.

Najstariji stanovnici Mezopotamije bili su Sumeri. Svoju su državu razvili na jugu Mesopotamije. Prvi podaci o Sumerima potječu iz 4. veka pr.n.e.

Sumeri su razvili tip grada države. Najpoznatiji sumerski gradovi bili su Ur, Uruk, Nipur, Lagaš, Kiš i Akad.

Na čelu grada-državice nalazio se vladar okružen činovnicima.

Mesopotamija Sumer

Mesopotamska umetnost razvija se paralelno sa razvojem Egipta.

Između 3500. i 3000. p. n. e. u dolini Tigra i Eufrata, na teritoriji današnjeg Iraka, istočne Sirije i Irana

Istorija Mesopotamije obeležena stalnim sukobima.

Sumer – 3500-1950

Vavilon 1 – 1950 (Hamurabi)

Asirsko carstvo – 689.

Vavilon 2 - VII vek – 538.

Persija 538 – 330

Razvili su trgovinu, matematiku, klinasto pismo i umetnost.. Posmatrajući rast i opadanje vode u rekama te kretanje nebeskih tela, izradili su kalendar.

Mesopotamija

Mesopotamija

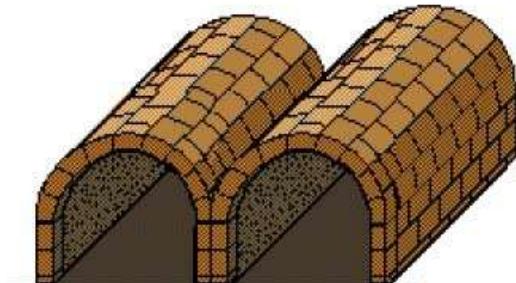
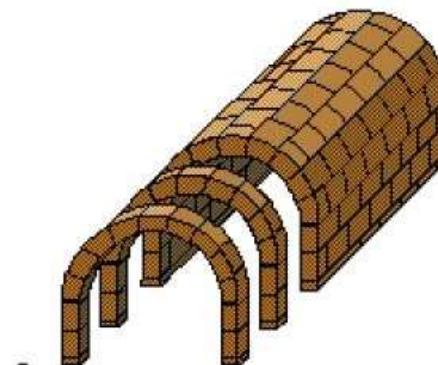
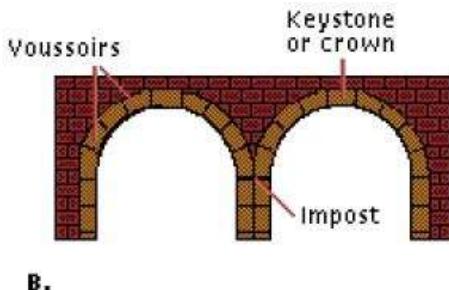
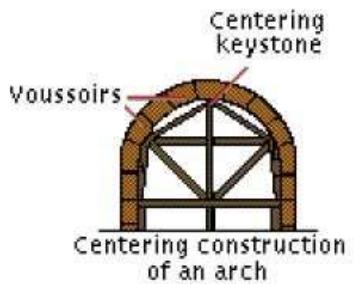
Sumer

Materijali i konstrukcije

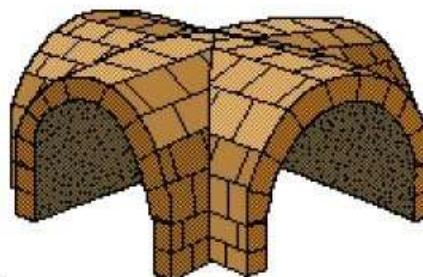
Sumeri nisu posedovali dovoljne količine kamena i drveta pa su za gradnju upotrebljavali opeku. Koristili su nepečenu opeku (ćerpič), sušenu na suncu za izgradnju zgrada u sistemu luka i svoda.

Smatra se da su prvi u istoriji koji su koristili luk i svod.

Prikaz: Luk, Poluobličasti u ukršteni svod.

D. **Barrel vault**

E. **Cross (groin) vault**

Mesopotamija

Sumer

Tipovi građevina

Seoska kuća je svim prostorijama okrenuta prema dvorištu, sem u planinskim predelima gde je u sredini ognjište. Građeno pretežno od trske oblepljene blatom.

U gradovima je građeno pretežno opekom. Najveće i najznačajnije građevine nisu hramovi, već vladarske palate, kompleksi prostorija podeljeni na deo za stanovanje, prijem i ekonomiju.

U središtu grada nalazio se stepenasti hram (**zigurat**) u kojem se odvijao čitav ekonomski, kulturni i politički život. Nisu verovali u zagrobni život, nema nadgrobne arhitekture.

Mesopotamija

Sumer - Uruk

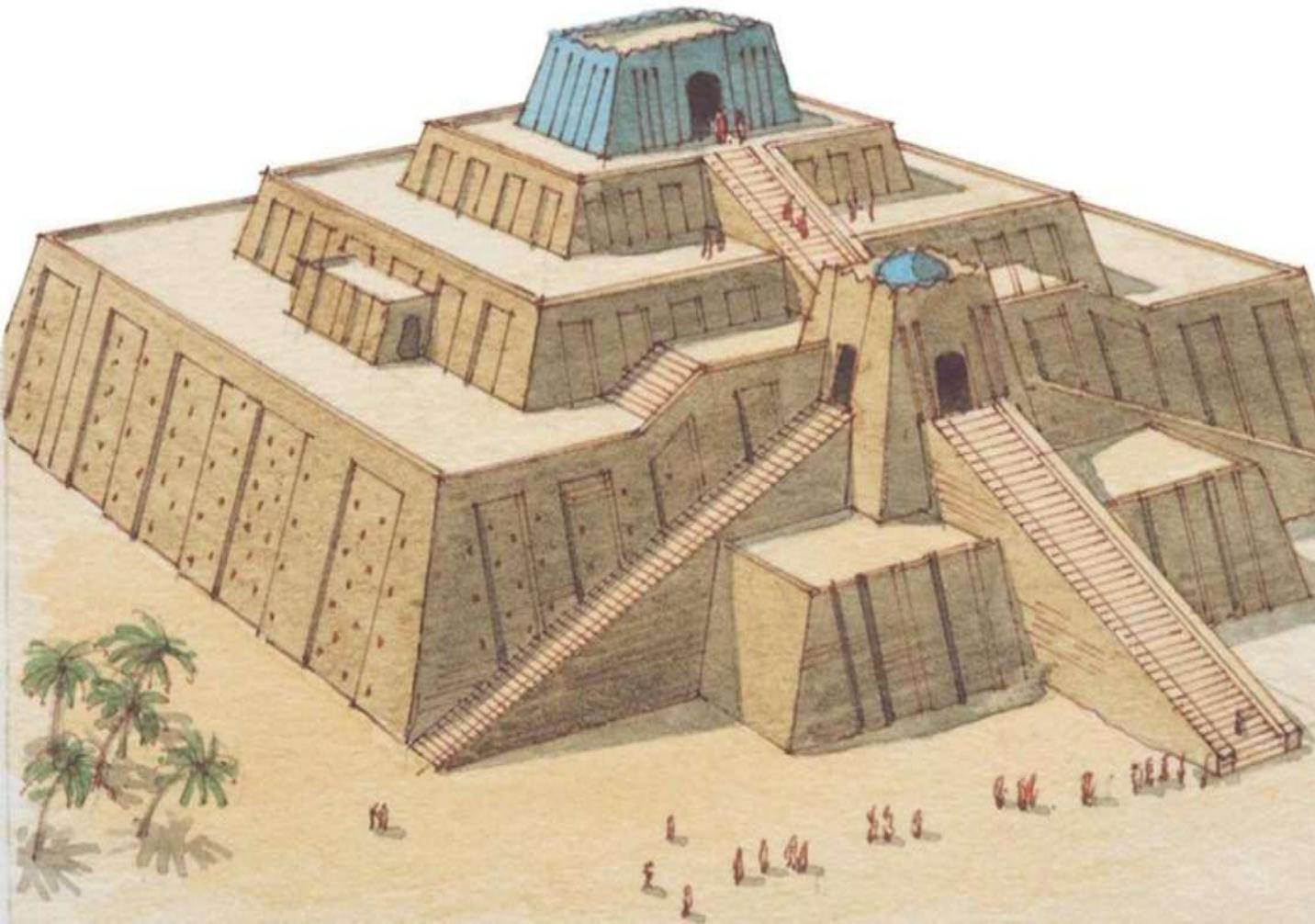
Uruk je bio drevni grad u Sumeru i kasnije Babiloniji, smješten istočno od današnjeg toka Eufrata, na crti drevnog kanala Nil, u oblasti močvara, oko 230 km jugozapadno od Bagdada. Još uvijek postoji nedokazana teorija da je savremeni naziv za Irak mogao potjecati od naziva Uruk. Na svom vrhuncu, Uruk je verovatno imao oko 80.000 stanovnika koji su živjeli u 6 kvadratnih kilometara okruženih zidom, što ga je činilo najvećim gradom na svijetu u to vrijeme.

Zigurat u Uruku

Mesopotamija

Sumer

Zigurat – idealna
rekonstrukcija

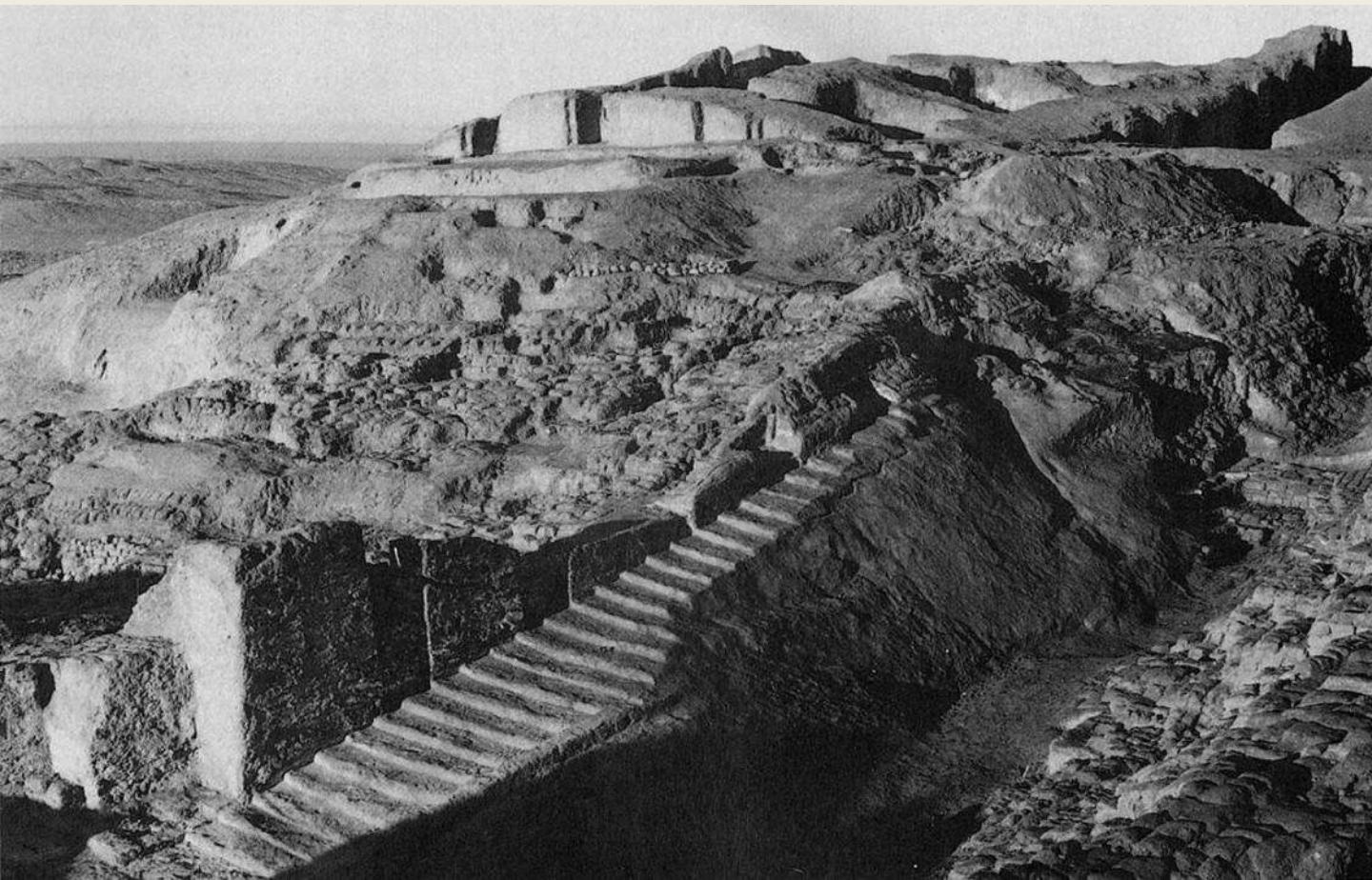

Mesopotamija

AKAD 2350-2130

Akad je naziv za grad i okolnu regiju u severnoj Mesopotamiji, u današnjem Iraku, 50 km jugozapadno od središta Bagdada.

Postigao je vrhunac moći između 24. i 22. veka p. n. e. Akađani su priznati kao daroviti ratnici svog vremena. Tu su reputaciju stekli nakon brojnih osvajanja koje je napravio kralj Sargon I. Ujedinio je Mesopotamiju i osnovao prvo carstvo u istoriji. Ono je obuhvatalo teritorije [Elama](#), [Suzu](#), [Sume](#) [ra](#), Akada, severne teritorije od Akada i Siriju. **Sargon** Akadski je proglašio Vavilon prestonicom svoje države.

Mesopotamija

Asirsko carstvo

Od 2000-600 p.n.e.

Vladaju Mesopotamijom u VII veku.

Asirsko carstvo je nastalo od grada Ašur na rijeci Tigar, na prostoru severne Mesopotamije (današnji Irak). Bio je u 2400. godine p. n. e. značajan trgovinski centar, koji je u 2000. godini p. n. e. postao centar velikog carstva. 1900. godine p. n. e. utvrđuju se trgovачke kolonije u Anadoliji. Od 1400. godine p. n. e. Osvajaju krajeve i države ka severu i zapadu. Asirija je uspela da se proširi po cijeloj teritoriji Bliskog istoka.

Najveću veličinu Asirsko carstvo je dostiglo u VII veku p. n. e. kada su pokorene teritorije od Egipta do Irana. Nekoliko decenija kasnije, novo carstvo i kultura Vavilonije pod vođstvom Nabukodonosora (sa juga Mesopotamije) je asimilovala Asiriju u svoje carstvo.

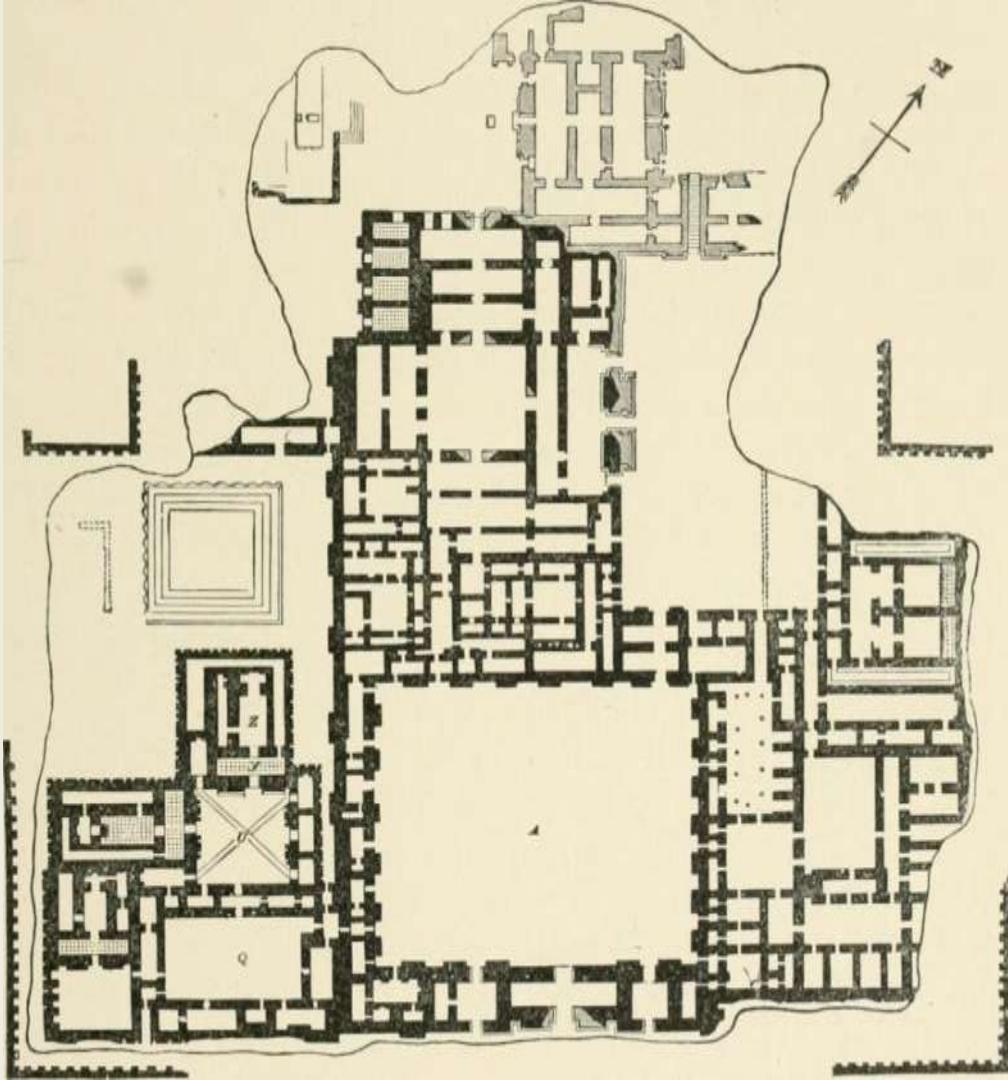

Mesopotamija

Asirsko carstvo

Asirska kultura se datira u 1115.-612. p. n. e. iako najstariji spomenici ove kulture sežu u III milenijum i pod uticajem su sumerske umetnosti a kasnije i Vavilona u vremenu njegovog procvata. U vreme političkog procvata Tiglatpilersa I (1115.-1093. p. n. e.) i Asurbanipala (668.-626. p. n. e.) beleži se uspon kulture Asira. Vladari su se oslanjali na snažnu vojsku i vladali su osim međuriječjem i Sirijom, Palestinom, Kilikijom i Kiprom a i Egiptom jedno vreme a i ovo je carstvo završilo kao i prethodna invazijom indoевropskih naroda koji su dolazili u valovima i nastanjivali se pod Kavkazom iz predela današnje Indije- Međani, narod iz planina, stopio se sa Persijancima.

Mesopotamija

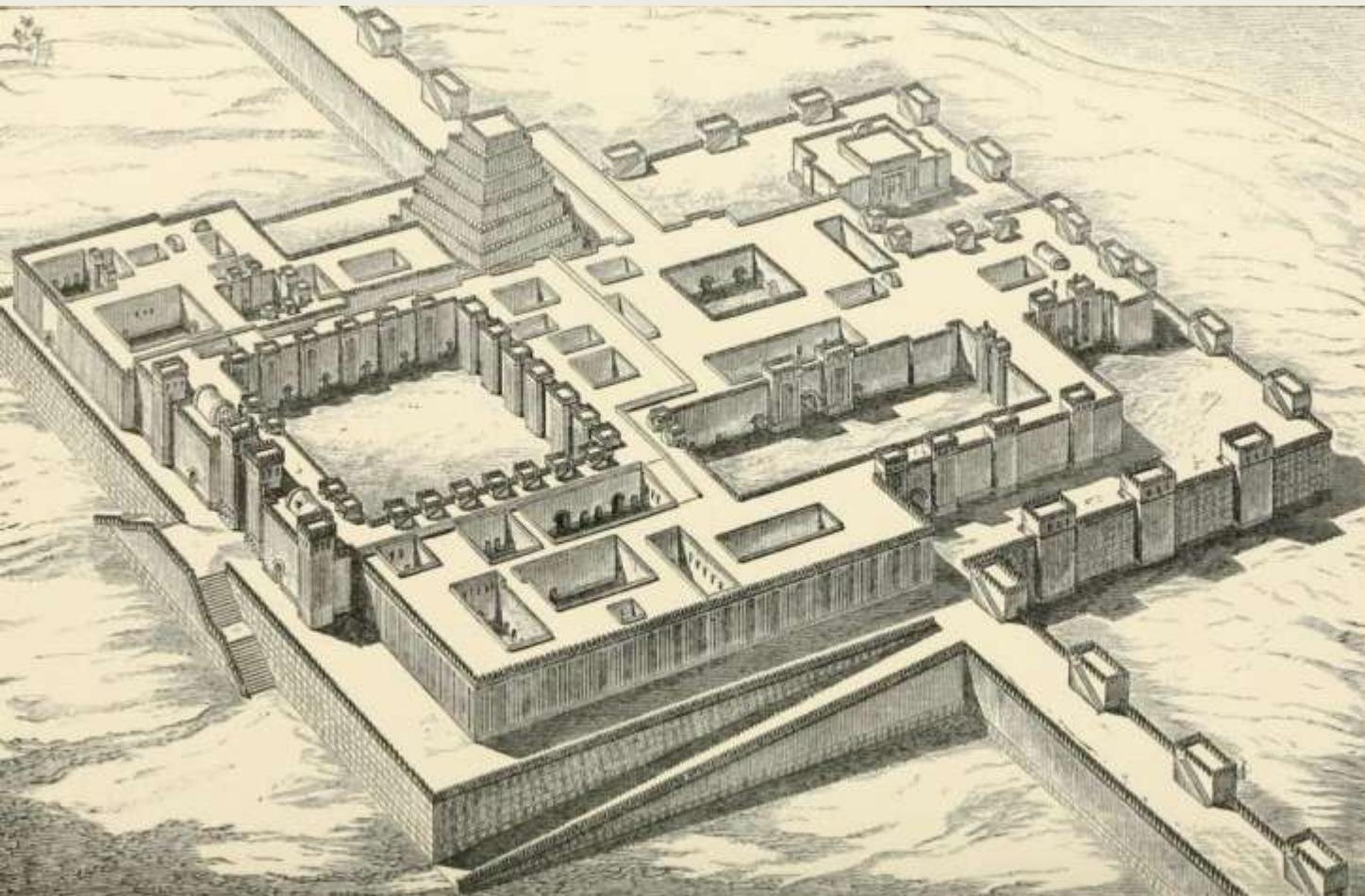
Asirsko carstvo

Asirska kultura se datira u 1115.-612. p. n. e. iako najstariji spomenici ove kulture sežu u III milenijum i pod uticajem su sumerske umetnosti a kasnije i Vavilona u vremenu njegovog procvata. U vreme političkog procvata Tiglatpilersa I (1115.-1093. p. n. e.) i Asurbanipala (668.-626. p. n. e.) beleži se uspon kulture Asira. Vladari su se oslanjali na snažnu vojsku i vladali su osim međuriječjem i Sirijom, Palestinom, Kilikijom i Kiprom a i Egiptom jedno vreme a i ovo je carstvo završilo kao i prethodna invazijom indeoevropskih naroda koji su dolazili u valovima i nastanjivali se pod Kavkazom iz predela današnje Indije- Međani, narod iz planina, stopio se sa Persijancima.

Mesopotamija

Asirsko carstvo

Asirska kultura se datira u 1115.-612. p. n. e. iako najstariji spomenici ove kulture sežu u III milenijum i pod uticajem su sumerske umetnosti a kasnije i Vavilona u vremenu njegovog procvata. U vreme političkog procvata Tiglatpilersa I (1115.-1093. p. n. e.) i Asurbanipala (668.- 626. p. n. e.) beleži se uspon kulture Asira. Vladari su se oslanjali na snažnu vojsku i vladali su osim međurečjem i Sirijom, Palestinom, Kilikijom i Kiprom a i Egiptom jedno vreme a i ovo je carstvo završilo kao i prethodna invazijom indoевropskih naroda koji su dolazili u talasima i nastanjivali se pod Kavkazom iz predela današnje Indije- Međani, narod iz planina, stopio se sa Persijancima.

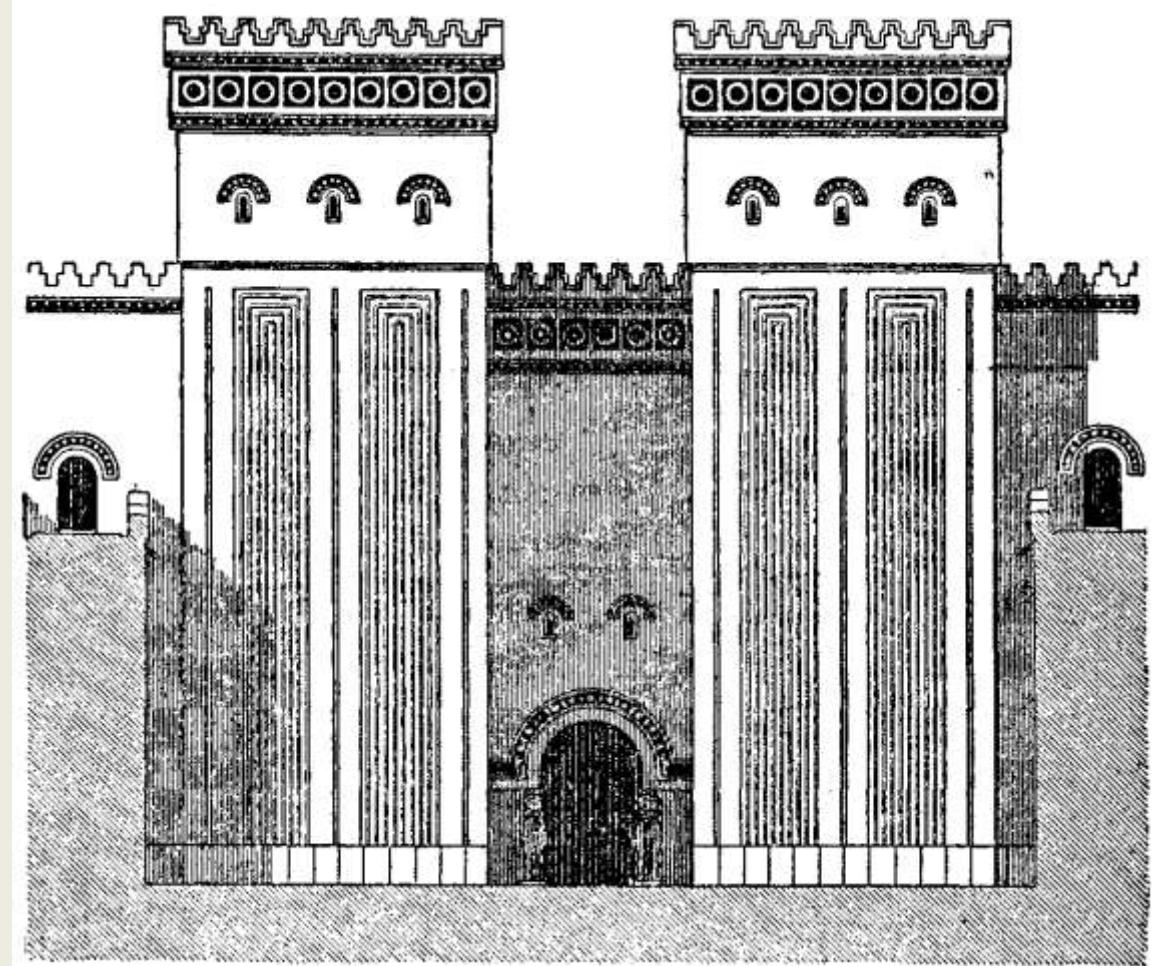

Mesopotamija

Asirsko carstvo

Asirska kultura se datira u 1115.- 612. p. n. e. i ako najstariji spomenici ove kulture sežu u III milenijum i pod uticajem su sumerske umetnosti a kasnije i Vavilona u vremenu njegovog procvata. U vreme političkog procvata Tiglatpilersa I (1115.- 1093. p. n. e.) i Asurbanipala (668.- 626. p. n. e.) beleži se uspon kulture Asira.

Vladari su se oslanjali na snažnu vojsku i vladali su osim međuriječjem i Sirijom, Palestinom, Kilikijom i Kiproma i Egiptom jedno vreme a i ovo je carstvo završilo kao i prethodna invazijom indoevropskih naroda koji su dolazili u valovima i nastanjivali se pod Kavkazom iz predela današnje Indije - Međani, narod iz planina, stopio se sa Persijancima.

Mesopotamija

Vavilon 2

Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovačkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

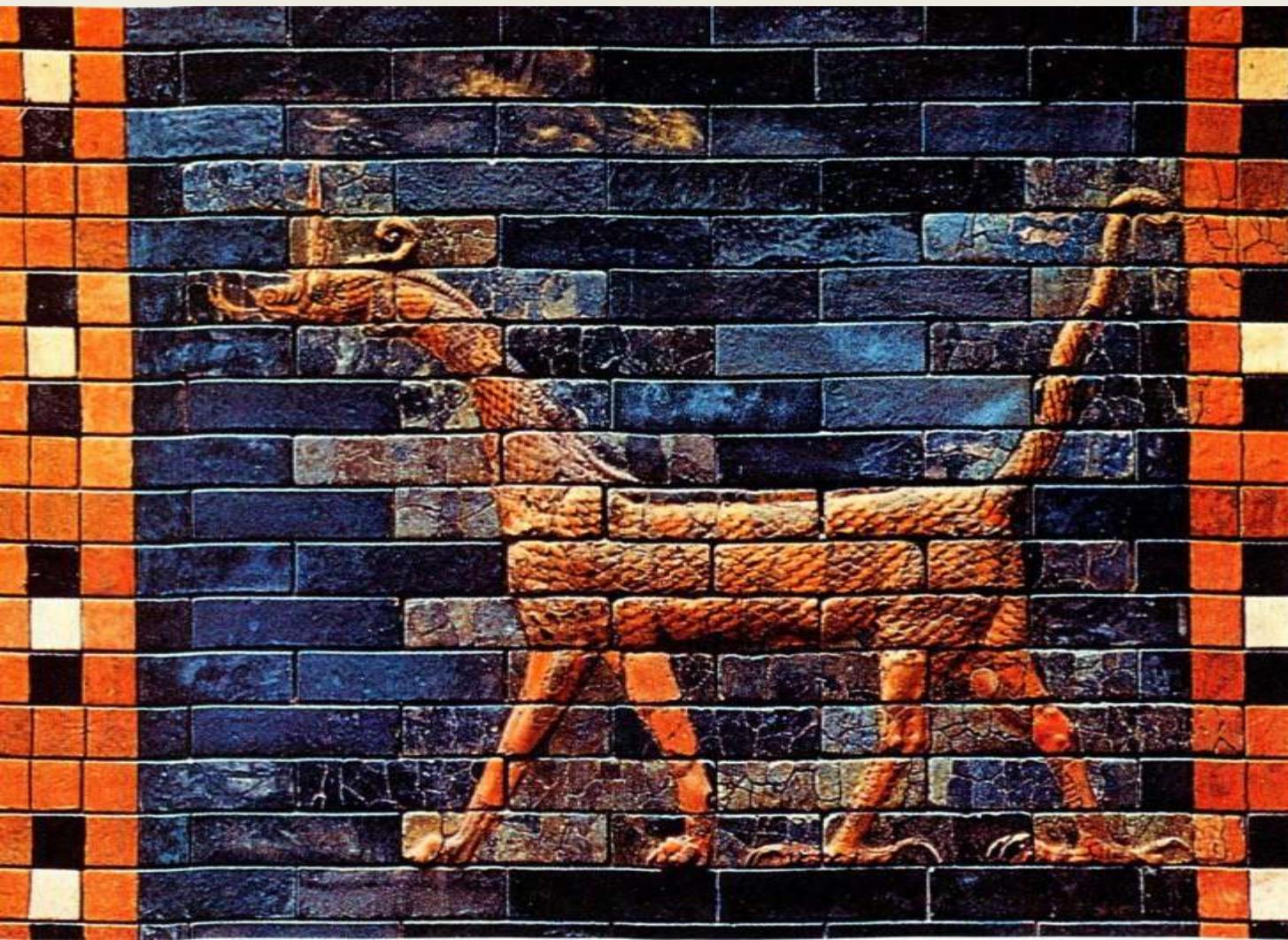
Kapija boginje Ištar, 575 p.n.e.

Mesopotamija

Vavilon 2

Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovačkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

Mesopotamija

Vavilon 2

Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovачkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

Mesopotamija

Vavilon 2

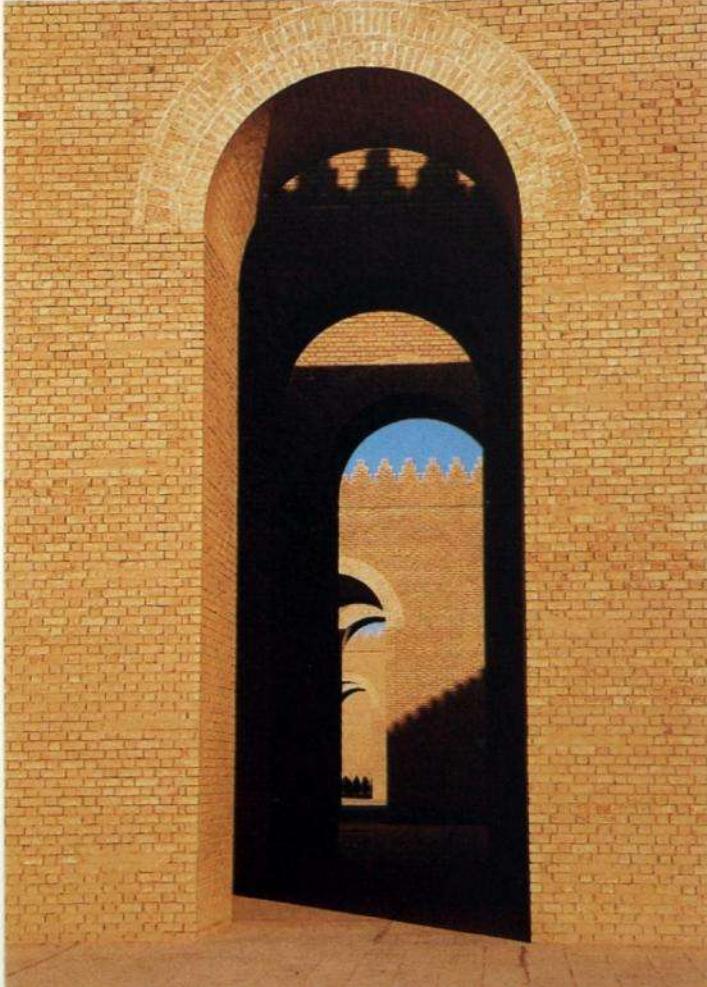
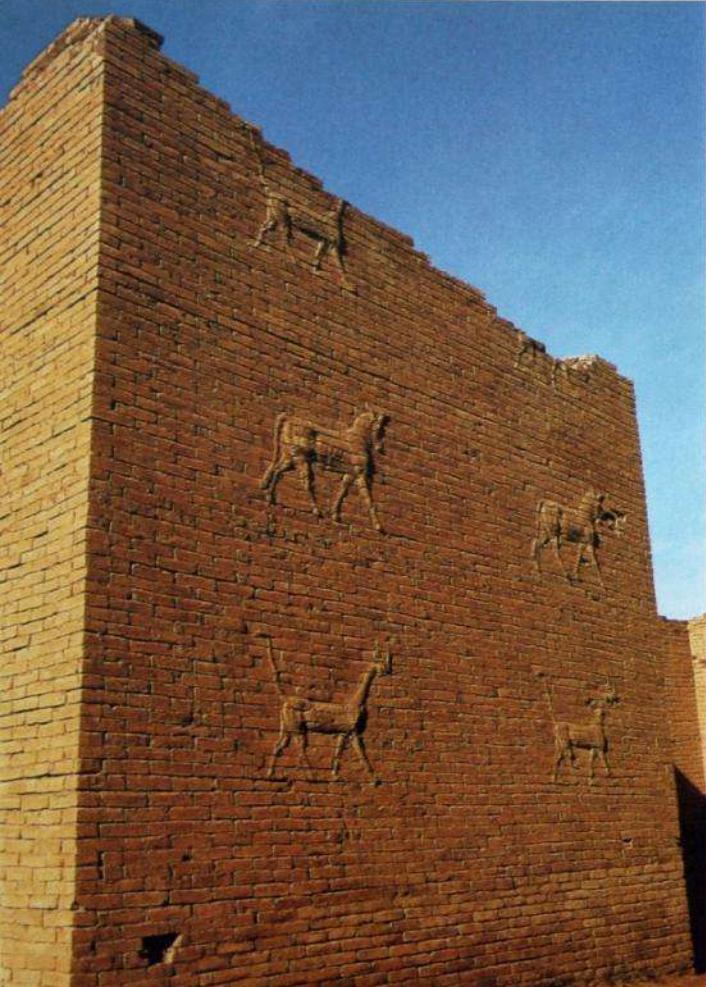
Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovачkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

Mesopotamija

Vavilon 2

Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovачkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

Mesopotamija Vavilon 2

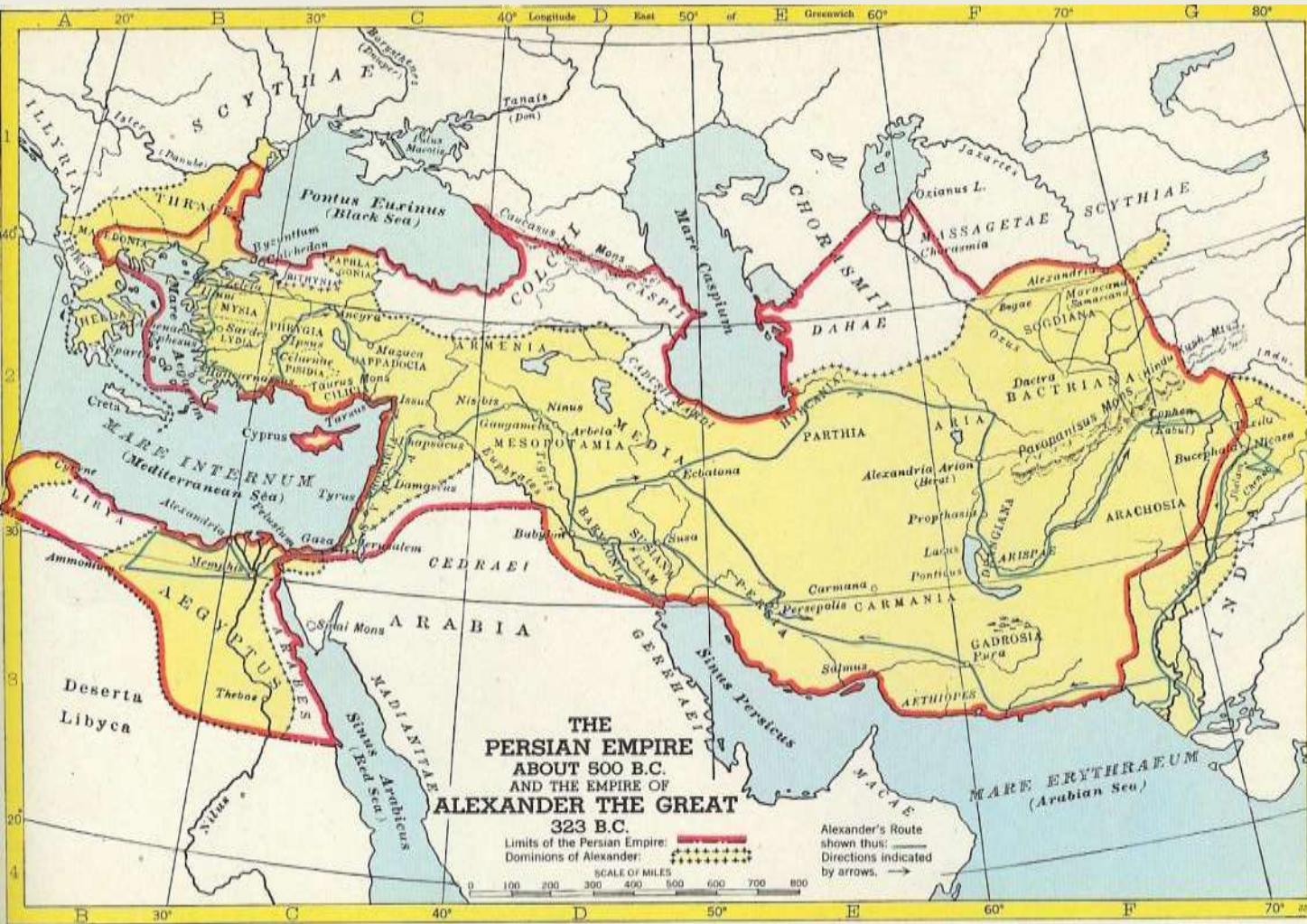
Vavilon je antički grad u Mesopotamiji, blizu današnjeg grada Al Hilaha u Iraku, odnosno oko 88 km južno od Bagdada. Vavilon je bio glavni grad Vavilonskog carstva i jedan od najstarijih kulturnih, političkih i trgovачkih centara. Ime mu potiče od akadske reči Vavilu, što znači "božja kapija", a koja je bila prevod sumerskog imena Kadingira.

Mesopotamija Persija

Persijsko carstvo je bilo serija vladarskih dinastija sa sedištem u Persiji (sada Iran), sa granicama koje uključivale i proistekle je iz tog jezgra. Prva od njih je osnovana pre više od 2.500 godina, 550. godine p. n. e., ali vladavina dinastije sa sedištem u tom regionu bila je odsutna u periodu od 850 godina, od 651. do 1501. godine.

Dinastije koje se računaju kao Persijsko carstvo su:

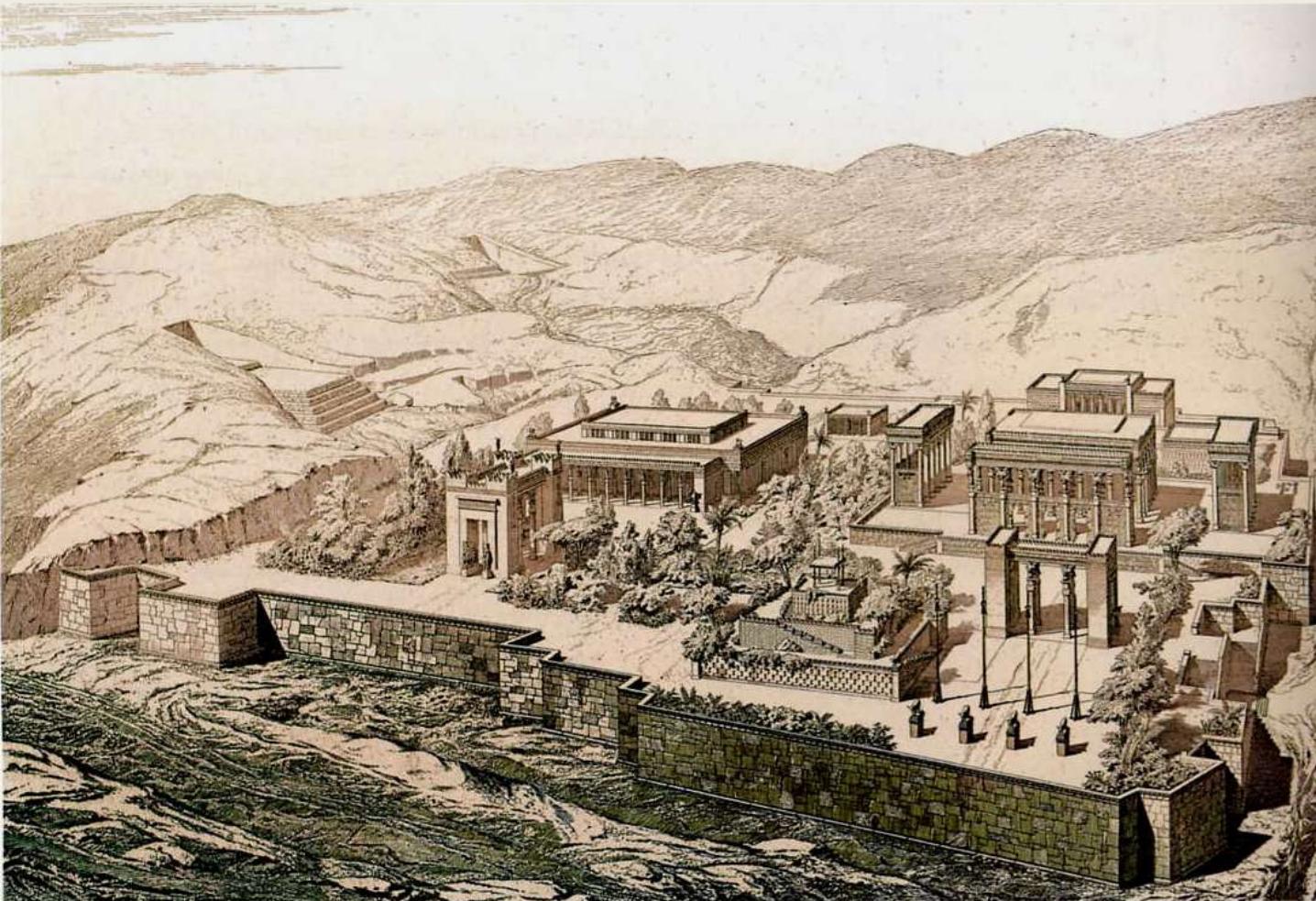
- Ahemenidsko carstvo (550-330. p. n. e.), još poznato kao „Prvo persijsko carstvo“,
- Partijsko carstvo (247. p. n. e.-224. n. e.), još poznato „Arsasidsko carstvo“,
- Sasanidsko carstvo (224-651), još poznato kao „Novopersijsko carstvo“ ili „Drugo persijsko carstvo“,

Mesopotamija

Persija

Persijanci, pre osvajanja Vavilona, su bili stalni nomadi, nisu imali trajnih spomenika i pisanih izveštaja. Njihovu umetnost poznajemo na osnovu predmeta koje su sahranjivali sa mrtvima. Takvi predmeti od kosti drveta ili metala, predstavljaju vrstu pokretne umetnosti, kako nazivamo nomadsku opremu: oružje, konjska oprema, kopče, fibule, pehari, zdele i slično. Svim predmetima je zajednički repertoar oblika poznat kao «životinjski stil». Njega karakteriše dekorativna upotreba životinjskih motiva u veoma apstraktnom maštovitom obliku. U najranijem obliku ga nalazimo na praistorijskoj bojenoj grnčariji iz zapadnog Irana.

Mesopotamija

Persija

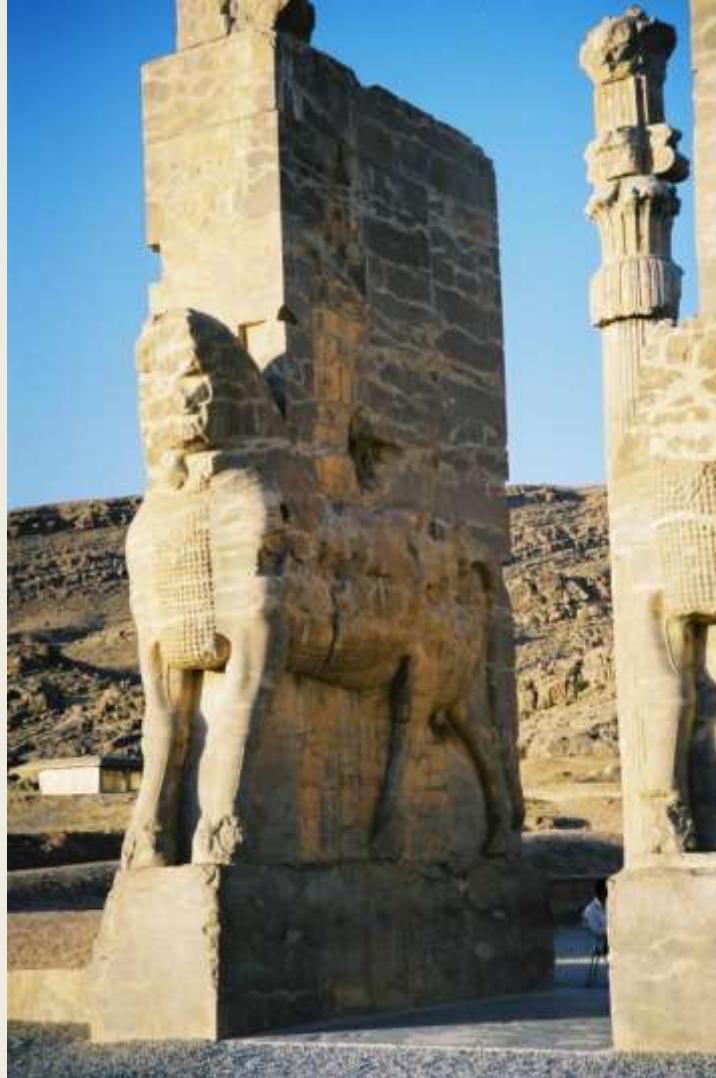
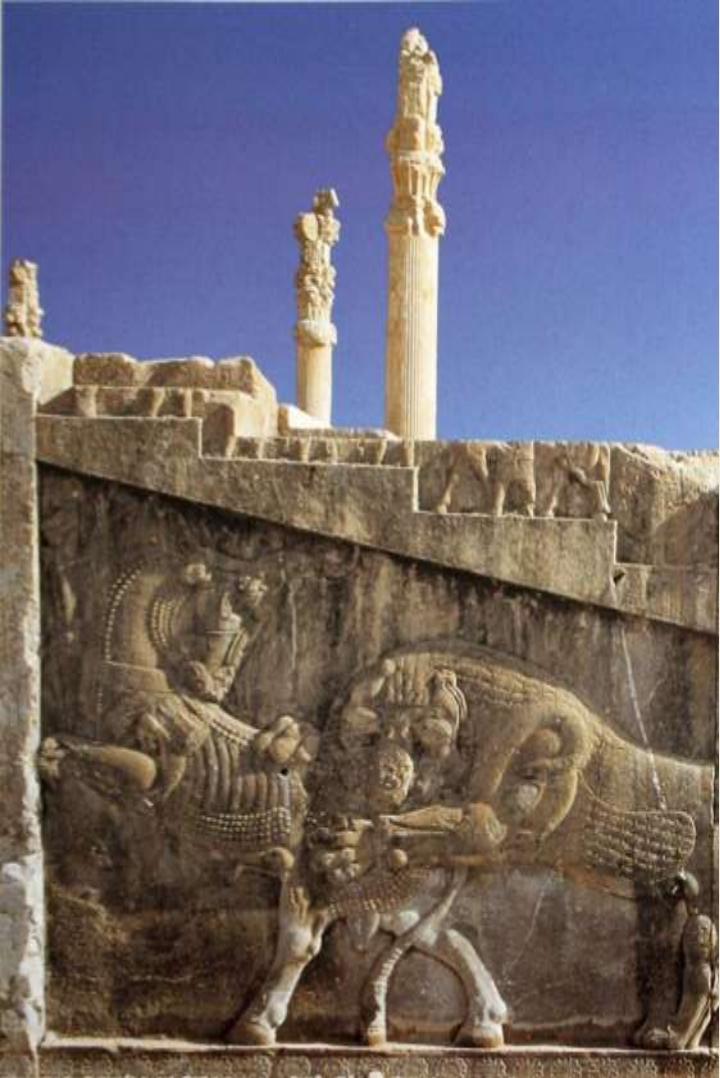
Persijanci, pre osvajanja Vavilona, su bili stalni nomadi, nisu imali trajnih spomenika i pisanih izveštaja. Njihovu umetnost poznajemo na osnovu predmeta koje su sahranjivali sa mrtvima. Takvi predmeti od kosti drveta ili metala, predstavljaju vrstu pokretne umetnosti, kako nazivamo nomadsku opremu: oružje, konjska oprema, kopče, fibule, pehari, zdele i slično. Svim predmetima je zajednički repertoar oblika poznat kao «životinjski stil». Njega karakteriše dekorativna upotreba životinjskih motiva u veoma apstraktnom maštovitom obliku. U najranijem obliku ga nalazimo na praistorijskoj bojenoj grnčariji iz zapadnog Irana.

Mesopotamija

Persija

Persijanci, pre osvajanja Vavilona, su bili stalni nomadi, nisu imali trajnih spomenika i pisanih izveštaja. Njihovu umetnost poznajemo na osnovu predmeta koje su sahranjivali sa mrtvima. Takvi predmeti od kosti drveta ili metala, predstavljaju vrstu pokretne umetnosti, kako nazivamo nomadsku opremu: oružje, konjska oprema, kopče, fibule, pehari, zdele i slično. Svim predmetima je zajednički repertoar oblika poznat kao «životinjski stil». Njega karakteriše dekorativna upotreba životinjskih motiva u veoma apstraktnom maštovitom obliku. U najranijem obliku ga nalazimo na praistorijskoj bojenoj grnčariji iz zapadnog Irana.

Mesopotamija

Persija

Ova umetnost predstavlja spoj doprinosa različitih stilova u umetnosti i arhitekturi koji su prilagođeni raskoši i inspirisani su kako egipatskom tako i asirskom umetnošću i arhitekturom. Stubovi sa kapitelima u obliku palmi preneseni su iz arhitekture u Egiptu. Kapiteli sa zgrčenim figurama bikova predstavljaju dalju razradu u kapitelima iz arhitekture asirske umetnosti. Ovom umetnošću inspirisani su i veliki bareljefi isklesani u kamenu i reljefne opeke koji predstavljaju pobede i znamenite ličnosti i događaje u vojnim podvizima i poduhvatima, novinu predstavlja smireniji način izražavanje u stilizaciji i skladnom plastičnom ritmiziranju.. Vavilonskim tvorevinama inspirisani su "besmrtni" strelici iz monumentalnih frizova Darijeve palate u Suzi od obojenih opeka.

Mesopotamija

Persija

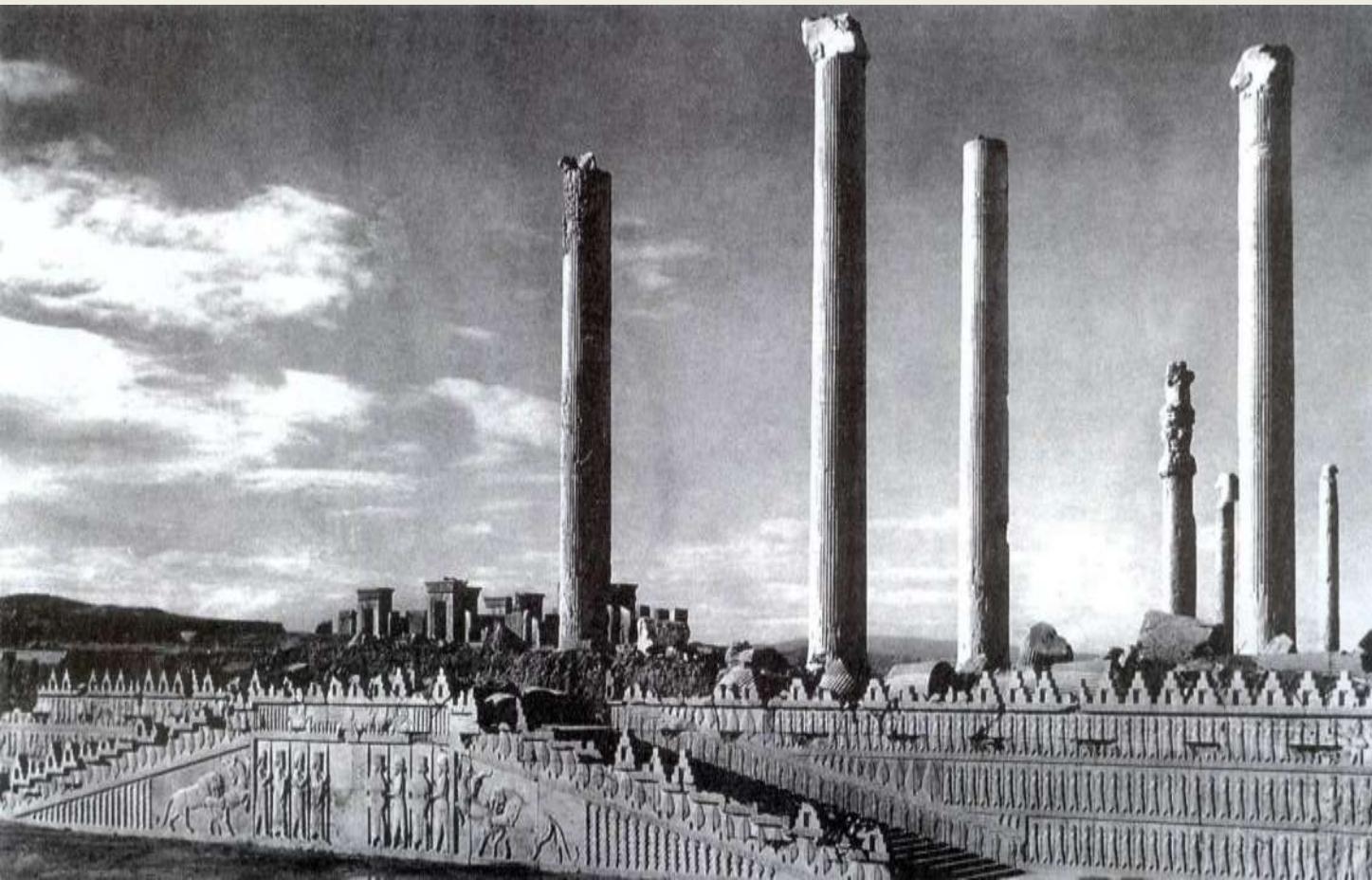
Persijska arhitektura je upotrebljavala mnogo dekorativnih elemenata koji su bili izrađeni bez obzira koliko se bili veliki i ova ljubav prema dekoraciji potiče iz nomadske prirode kakvi su bili Persijanci te tako nema nikakve razlike među ukrašavanjem kapitela i sitnog zlatarskog nakita koji je izrađivan i predstavlja takođe veliki doprinos u umetnosti Persije

Mesopotamija

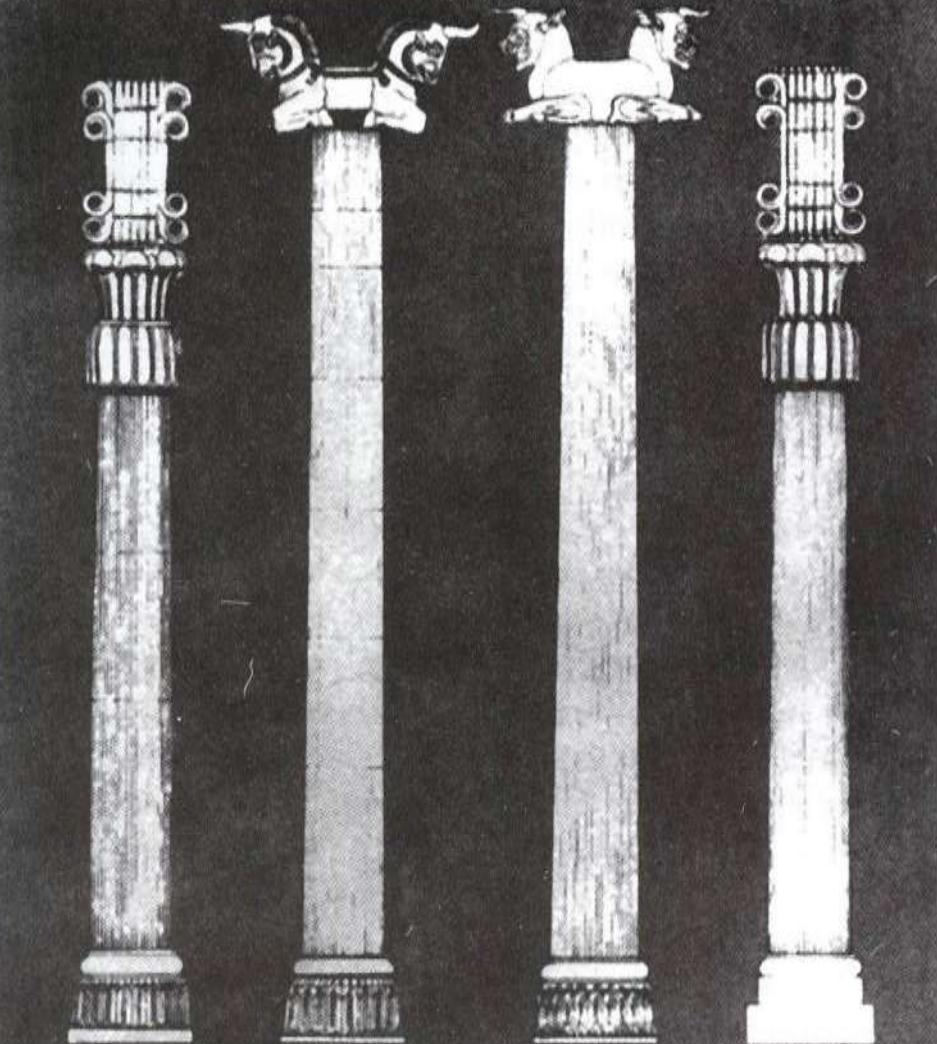
Persija

Persijska arhitektura je upotrebljavala mnogo dekorativnih elemenata koji su bili izrađeni bez obzira koliko se bili veliki i ova ljubav prema dekoraciji potiče iz nomadske prirode kakvi su bili Persijanci te tako nema nikakve razlike među ukrašavanjem kapitela i sitnog zlatarskog nakita koji je izrađivan i predstavlja takođe veliki doprinos u umetnosti Persije

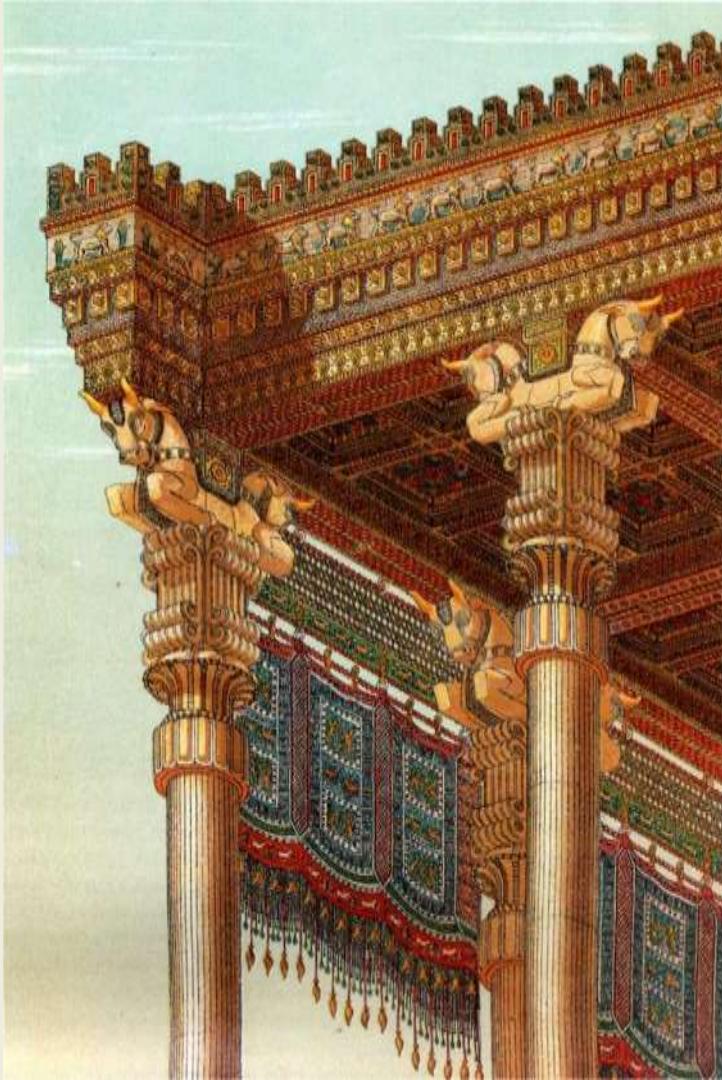
Mesopotamija Persija

Persijska arhitektura je upotrebljavala mnogo dekorativnih elemenata koji su bili izrađeni bez obzira koliko se bili veliki i ova ljubav prema dekoraciji potiče iz nomadske prirode kakvi su bili Persijanci te tako nema nikakve razlike među ukrašavanjem kapitela i sitnog zlatarskog nakita koji je izrađivan i predstavlja takođe veliki doprinos u umetnosti Persije

Mesopotamija Persija

Persijska arhitektura je upotrebljavala mnogo dekorativnih elemenata koji su bili izrađeni bez obzira koliko se bili veliki i ova ljubav prema dekoraciji potiče iz nomadska prirode kakvi su bili Persijanci te tako nema nikakve razlike među ukrašavanjem kapitela i sitnog zlatarskog nakita koji je izrađivan i predstavlja takođe veliki doprinos u umetnosti Persije

Mesopotamija Persija

Persijska arhitektura je upotrebljavala mnogo dekorativnih elemenata koji su bili izrađeni bez obzira koliko se bili veliki i ova ljubav prema dekoraciji potiče iz nomadska prirode kakvi su bili Persijanci te tako nema nikakve razlike među ukrašavanjem kapitela i sitnog zlatarskog nakita koji je izrađivan i predstavlja takođe veliki doprinos u umetnosti Persije